

ת"פ 67856/12/20 - מדינת ישראל נגד מאיר אלפא

בית משפט השלום בירושלים

תפ"ע 67856-12-20 מדינת ישראל נ' אלפא

בפני כבוד סגן הנשיא ירון מינטקביץ

בעניין: מדינת ישראל

ע"י עו"ד ברכה בן אדרת

המאשימה

נגד

מאיר אלפא

ע"י עו"ד גד זילברשלג

הנאשם

גזר דין

רקע

בתקופה שבין ספטמבר 2016 לאפריל 2018 עבד הנאשם בפנימייה ביישוב סמוך לירושלים, ובין היתר העביר שיעורים פרטניים לתלמידים הסובלים מקשיים לימודיים. לאורך כשמונה חודשים במהלך תקופה זו העביר הנאשם לקטין יליד שנת 2003 (להלן: **המתלון**) שיעורי תגבור פרטניים בקריאה וכתיבה ולימודי קודש, אותם קיים באחד מחדרי הלימוד בפנימייה.

במהלך פרק הזמן בו לימד הנאשם את המתלון, הוא ביצע בו במספר מקרים מעשים מגונים:

תחילה ליטף הנאשם את גבו של המתלון, הרים את חולצתו ונגע בו באיזור הישבן, ובכל פעם נתן לו בתמורה סכום של 100 ש"ח.

כשלושה חודשים לאחר שהחל הנאשם ללמד את המתלון, הוא הכניס את ידו מתחת למכנסיו של המתלון ונתן לו בתמורה סכומי כסף במזומן ואפשר לו לקנות על חשבונו סיגריות בחנות מכולת.

בשלוש הזדמנויות הציע הנאשם למתלון לשלם לו אם יפשיל את מכנסיו, והמתלון הסכים לכך. לאחר שהפשיל המתלון את מכנסיו, נגע הנאשם באבר המין של המתלון ובאשכיו למספר שניות, ולאחר מכן שילם לו סכומי כסף בין 300 ל- 400 ש"ח ונתן לו סיגריות.

בשל מעשיו אלו הורשע הנאשם בעבירות של מעשה מגונה בקטין על ידי אחראי וקבלת שירותי זנות מקטין.

ראיות התביעה לעונש

תסקיר נפגע עבירה

מתסקיר נפגע עבירה עלה כי המתלון גדל בסביבה קשה, ללא תא משפחתי יציב. הוא הוצא מביתו למסגרת חירום

בהיותו כבן חמש וחצי שנים ובהמשך השתלב בפנימייה ונפלט ממנה בשנת 2016 לאור התנהלות אלימה. בהמשך, עבר לפנימייה בה עבד הנאשם ובשנת 2018 שולב בפנימייה לנוער בסיכון מכח צו טיפול והשגחה. מזה כשנתיים, לאחר שהפנימייה נסגרה, הוא נעדר כל מסגרת, אינו עובד בעבודה קבועה ושקוע בחובות כספיים.

שירות המבחן התרשם כי למתלונן נגרמו נזקים במספר מישורים. מעשי הנאשם פגעו ביכולת של המתלונן לתת אמון באנשים, במיוחד בהיעדר גב משפחתי, והדבר הקשה אליו לחשוף את דבר הפגיעה במשך זמן רב. עוד עלה, כי המתלונן חש עצמו כמי ששיתף פעולה עם הנאשם, והדבר פגע בדימויו העצמי ובזהותו המינית. פגיעה זו מוצאת ביטוי בפחדים וחרדות וכן בהתנהגות אלימה מצד המתלונן ובקושי שלו להתמיד במקום העבודה. נוסף לאלה, המתלונן חווה "פלאשבקים" ממעשי הנאשם והדבר מקשה עליו בתפקוד יומיומי וגורם לו התקפי חרדה, קשיי שינה ואלימות, הפוגעים גם הם ביכולתו לעבוד. עוד עלה בהקשר זה כי המתלונן לא מצא מזור בטיפול תרופתי שהוצע לו וכי הוא פנה לצריכת סמי רחוב, שלשיתו מיטיבים איתו מעט, והוא סירב בשלב זה להצעה טיפולית בנושא.

להערכת שירות המבחן, מעשי הנאשם, בהיעדר תמיכה משפחתית של המתלונן, עיצבו את אישיותו של המתלונן והחמירו את התנהגותו האלימה וההרסנית ופגעו ביכולת שלו לתת אמון בגורמי טיפול. לאור אלה שירות המבחן מעריך כי המתלונן מועד לפגיעה חוזרת ולהתדרדרות נוספת.

שירות המבחן המליץ, כי לצד כל ענישה יחוייב הנאשם לפצות את המתלונן.

עדות המתלונן

המתלונן העיד לפני, כי לאחר שהנאשם פגע בו הוא החל להשתמש בסמים ומאז חייו התדרדרו. בתוך כך מסר, כי הוא סובל מבעיות נפשיות וכי הוא מחזיק בתפיסה לעומתית שהובילה לפרידה מזוגתו, אם בנו. המתלונן ביקש כי קולו ישמע וכי הוא זקוק לסיוע במישור הנפשי והדגיש כי הנאשם פגע בו פגיעה קשה, המשפיעה עליו קשות בכל התחומים ופצעה את נפשו. המתלונן הוסיף, כי הוא מעדיף שיגזר על הנאשם עונש קל, כדי שבעולם הבא יגזר עליו עונש כבד.

התרשמתי מהמתלונן, בעת שהעיד לפני, מעצמת הפגיעה שגרמו לו מעשיו של הנאשם ומתחושותיו הקשות כלפיו, מסערת הנפש בה היה נתון ומהקושי שהיה לו לומר את דבריו.

ראיות ההגנה לעונש

ד"ר אורי ישראלי

העד הוא עו"ס קליני המטפל בנאשם אחת לשבוע מזה כתשעה חודשים. העד פירט על מטרת הטיפול וכי הנאשם מתמסר להליך והטיפול הפרטני לצד הטיפול הקבוצתי בשירות המבחן תורמים לנאשם שמביע חרטה עמוקה על מעשיו ומקבל עליהם אחריות. לשיטת העד, קטיעת הטיפול ושליחת הנאשם למאסר יפגעו בנאשם.

ממכתב שערך העד עלה, כי במהלך הטיפולים נעשה מאמץ להבין את הבסיס לביצוע העבירות. נמסר, כי הטיפול מיטיב עם הנאשם וכי במהלכו הוא הפנים את הפסול במעשיו וגילה אמפתיה כלפי המתלונן. לשיטת העד, הנאשם עבר שינוי יסודי ועמוק בתפיסות שהובילו אותו לבצע את העבירות וכי לא נשקפת ממנו סכנה. העד המליץ על המשך הטיפול וכי ככל שהנאשם ישלח למאסר והטיפול יקטע הדבר יזיק לנאשם.

צ', אחותו של הנאשם

העדה מסרה כי הנאשם מביע צער וחרטה על מעשיו ומבקש לכפר עליהם. עוד מסרה כי משפחתו של הנאשם מודעת לעבירות ושותפה במאמצי הטיפול. בתוך כך מסרה, כי אשת הנאשם נזקקת לתמיכתו ושליחתו למאסר תקשה על התפקוד המשפחתי. העדה הסבירה כי אשת הנאשם נמנעה מלבוא ולהעיד בשל קושי נפשי.

תסקירי שירות המבחן

שירות המבחן ערך שלושה תסקירים ביחס לנאשם. מהתסקירים עלה, כי הנאשם גדל בסביבה נורמטיבית, סיים 12 שנות לימוד והוציא תעודת הוראה. הנאשם נשוי ואב לחמישה ילדים ואשתו מודעת לביצוע העבירות ותומכת בו. ביחס לביצוע העבירות עלה, כי הנאשם מקבל אחריות למעשיו, מביע חרטה ובושה ומגלה אמפתיה כלפי המתלונן, אם כי בתחילה גילה עיוותי חשיבה וסבר כי המתלונן נהנה מהמעשים, משלא גילה התנגדות. עוד עולה מהתסקירים, כי הנאשם שילם למתלונן בעבור המעשים שביצע בו "במטרה לפצות על תחושת האשמה שלו".

בהמלצת שירות המבחן הנאשם שולב בטיפול קבוצתי קצר טווח ולאחר שנמסר כי הטיפול היטיב עימו שולב בטיפול ארוך טווח, לגביו נמסר כי הנאשם התייחס בצמצום לעבירה והציג מציאות חיים מושלמת ללא מורכבות, למרות שבפועל עדיין קיימים אצל הנאשם עיוותי חשיבה ביחס לעבירות. להערכת שירות המבחן הנאשם יוכל להיתרם מהמשך טיפול.

לאור אלה, שירות המבחן המליץ על הטלת עונש מאסר בעבודת שירות, פיצוי למתלונן והעמדת הנאשם בצו מבחן למשך שנתיים במהלכן ישולב בטיפול קבוצתי.

הערכת מסוכנות

מהערכת מסוכנות שנערכה ביחס לנאשם עלה, כי לאור מכלול נתוני האישיים של הנאשם, נסיבות ביצוע המעשים ונתונים רבים נוספים שנסקרו בהרחבה, סברה עורכת המסמך כי מסוכנותו המינית של הנאשם היא בינונית-נמוכה.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו ועל נסיבות ביצוע העבירה ובהן יחסי המרות, פער הגילים, ריבוי המעשים והנזק שנגרם למתלונן. המאשימה עתרה לקבוע מתחם ענישה של 30-60 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. ביחס לעונש הראוי טענה, כי המאשימה הביאה בחשבון את הודאת הנאשם וההליך השיקומי שעבר שלשיטתה אינו מצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם. לאור אלה ביקשה לגזור על הנאשם עונש של 30 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית הכוללת פיצוי משמעותי למתלונן.

ב"כ הנאשם טען, כי הנאשם מביע חרטה כנה וכי הוא עובר הליך טיפולי יעיל והפנה לתסקיר שירות המבחן ולהערכת המסוכנות המינית. בנוסף טען, כי העבירות בוצעו בהסכמה והמתלונן היה מעל גיל 14 ומבלי להקל ראש, לא מדובר בעבירות ברף החומרה הגבוה של עבירות המין וטען בהקשר זה כי הפסיקה שהמאשימה הפנתה אינה רלוונטית. לגבי תסקיר נפגע העבירה טען, כי לא ניתן לקבוע שמעשי הנאשם הם אלה שגרמו למצבו המורכב של המתלונן. לאור אלה, ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולגזור על הנאשם עונש של מאסר בעבודות שירות לצד ענישה נלווית והצהיר כי הנאשם נכון לפצות את המתלונן. לחילופין, ביקש להפנות את הנאשם לתסקיר משלים.

בהשלמת טיעון כתובה אותה הגיש ב"כ הנאשם לאחר הדיון, אבחן את פסקי הדין אותם הגישה ב"כ המאשימה וטען כי אין להקיש מהם לעניינו של הנאשם. כמו כן הפנה להליך הטיפולי אותו עבר הנאשם בעזרתו של העד ד"ר ישראלי, ולאופק השיקומי הקיים בעניינו, כפי שעלה הן מדבריו של העד והן מהערכת המסוכנות.

לצד זאת, התייחס ב"כ הנאשם לפגיעה העלולה להגרם לנאשם אם יגזר עליו מאסר ממש, ושב וחזר על עמדתו, לפי מתחם העונש ההולם את המקרה אמור להתחיל במאסר בעבודות שירות, וכן שב וביקש שלא להשית על הנאשם עונש מאסר ממש.

הנאשם אמר את המילה האחרונה. בדבריו הביע חרטה ובושה על מעשיו ומסר כי הוא מעוניין לעזור למתלונן בכל דרך אפשרית. בנוסף, פירט על ההליך הטיפולי והתועלת אותה הוא מפיק ממנו וביקש לאפשר לו למצות את ההליך, למענו ולמען משפחתו.

מתחם העונש ההולם

לאורך תקופה של מספר חודשים ניצל הנאשם את האמון שניתן בו כאיש סגל חינוכי בפנימייה על מנת לבצע מעשים מגונים במתלונן, אשר הופקד בידו על מנת שסייע לו להתמודד עם קשיי לימודים מהם סבל. כפי שתואר למעלה, המעשים המגונים החלו בנגיעות בגבו של המתלונן, המשיכו בנגיעות מתחת החולצה באיזור הישבן, משם גלשו להכנסת הידיים אל מתחת המכנסיים ולסיום נגיעות באבר המין ובאשכים של המתלונן.

בתמורה לכך, שילם הנאשם למתלונן סכומי כסף שהחלו ב- 100 ש"ח בעבור הנגיעות בגב ועלו עד ל- 300-400 ש"ח בעבור נגיעות באבר המין ובאשכים. לצד זאת הנאשם אף נתן למתלונן סיגריות ואפשר לו לקנות סיגריות על חשבונו במכולת.

מדובר במעשים בזויים ומעוררי שאט נפש, אשר חומרתם משתרעת על מספר מישורים:

ראשית, הנאשם פגע באוטונומיה של המתלונן, נער שהיה אז לכל היותר כבן 15 והיה נתון למרותו, והפך אותו לאובייקט מיני ומושא לסיפוק דחפים אפלים וסוטים. יתרה מכך, הנאשם הרגיל את המתלונן לקבל סכומי כסף שונים בעבור הסכמתו לשמש כלי לסיפוק דחפיו של הנאשם, ובכך העמיק את הפגיעה, בשל תחושת האשמה המלווה אותו. תסקיר נפגע העבירה מגולל את הפגיעה הקשה שפגע הנאשם במתלונן במעשיו, ואת הנזקים הכבדים שנגרמו לו עקב המעשים, המשתרעים על כל מישורי חייו. בעת שהעיד המתלונן לפני, ניתן היה להתרשם מעצמת הפגיעה שנגרמה לו ומקשייו להשתקם מהמעשים, ומכך שגם היום, בחלוף מספר שנים מהמעשים, כאבו לא קהה.

פסיקה עקבית של בית המשפט העליון דנה בחומרתן של פגיעות מיניות בקטינים ובצורך לגזור בצידן עונשים מכבידים, אשר יבטאו את חומרת המעשים ופגיעתם בקורבנות, וירתיעו עבריינים פוטנציאליים מלבצעם. ר' למשל ע"פ 5839/22, פלוני נ' מדינת ישראל, שם נפסק אך לפני מספר ימים:

10. נקודת המוצא לדיונו היא פסיקתו הענפה של בית משפט זה, אשר הדגישה את החומרה היתרה הנובעת לביצוע עבירות מין, לא כל שכן בקטינים. כפי שציינתי באחת הפרשות:

"עבירות אלה חודרות לנימי הנפש, גורמות לתחושה קשה של אובדן שליטה ופגיעה בכבוד ובאוטונומיה, הופכות על פיו את עולמו של הקורבן ועלולות לגרום למגוון רחב של תופעות נפשיות וגופניות, המצריכות תהליכי שיקום מורכבים. הדברים נכונים ביתר

שאת במקרה שבו קורבן העבירה הוא קטין, שטרם השלים את התפתחותו הגופנית, הנפשית והשכלית. או אז הפגיעה עלולה להיות חמורה במיוחד ולהעמיד בסיכון את סיכוייו לגדול להיות אדם שלם ומאושר" (ע"פ 8153/19 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 45 [פורסם בנבו] (20.10.2020); ראו גם, מני רבים, ע"פ 6882/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 17 [פורסם בנבו] (11.11.2015)).

בהתאם, הודגש בפסיקה הצורך להחמיר בענישה של עברייני מין, במיוחד בנוגע לאלו שקורבנותיהם קטינים. החמרה כאמור בענישה נחוצה הן לשם הרתעת עבריינים פוטנציאליים מפני ביצוע עבירות כאמור; הן לשם העברת מסר שלפיו החברה מוקיעה את מי שרואה באדם אחר אמצעי לסיפוק צרכיו; הן למען ביטוי הכרה בכאבו של נפגע העבירה (ראו, למשל: ע"פ 8153/19 הנ"ל, [פורסם בנבו] בפסקה 46; ע"פ 6690/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 [פורסם בנבו] (10.3.2008); ע"פ 10626/07 אדרי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 [פורסם בנבו] (24.1.2011); ע"פ 5795/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 [פורסם בנבו] (15.1.2018)). אף לא למותר לציין כי גם המחוקק הדגיש את הצורך בהחמרת הענישה בעבירות כאמור, וקבע בסעיף 355(א) לחוק כי כאשר מורשע אדם בעבירות מין המנויות בסעיף זה, "לא יפחת עונשו מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו".

וכן ר' ע"פ 3196/16 טספאנס נגד מדינת ישראל, שם נפסק:

"בית משפט זה עמד לא אחת על כך שמדיניות הענישה בעבירות מין צריכה להיות מחמירה, ולבטא הן את הנזקים המשמעותיים הנגרמים לנפגעות ולנפגעי עבירות אלה... והן את האינטרס הציבורי בהרתעתם של עברייני מין פוטנציאליים ממימוש מזימותיהם... עוד עמד בית משפט זה על החומרה היתרה שגלומה בעבירות מין המבוצעות בקטינים - המתאפיינות בניצול פערי הכוחות האינהרנטיים בין הבגיר לקטין, תוך ניצול תמימותו הטבעית של הקטין לשם סיפוק יצריו של הפוגע, ועל הצורך להביע את סלידתה החמורה של החברה כלפי מי שפגע בגופו ובנפשו של הקטין, פגיעה אשר לא בנקל תימחה על ידי חלוף הזמן.... על כן, הכלל הנוהג בפסיקת בית משפט זה הוא שבמקרים של עבירות מין בקטינים יש לנקוט ביד קשה ומרתיעה, שיהא בה כדי להעביר מסר ברור כי הנוטלים לעצמם חירות לפגוע בקטינים צפויים לעונשים כבדים ומשמעותיים".

לענין השיקול ההרתעתי בגזירת העונש בעבירות מין, אפנה לדברים שנאמרו על ידי בית המשפט העליון, בע"פ 4802/18, פלוני נ' מדינת ישראל, בדבר חשיבותן של הרתעת היחיד והרבים בעבירות מין:

35. הרתעה כללית נגד עבירות מין היא בגדר כורח חברתי שקיבל הכרה בסעיף 40 לחוק העונשין. עבירות מין, ובפרט עבירות מין נגד קטינים, הן עבירות של חדרי-חדרים, נגישות, קלות לביצוע וקשות לגילוי. מציאות זו מעצימה את תמריציהם של עברייני מין לממש את מאווייהם מעוררי הסלידה ולספק את יצרניהם על ידי פגיעה בקטינים חסרי ישע, כפי שקרה במקרה דכאן. הדרך הטובה ביותר להקטין את התמריץ המיני המעוות ועמו את הפיתוי לבצע עבירות מן הסוג שבו עסקינן היא להגדיל את עונש המאסר המוטל על העברין. מחקרים תאורטיים ואמפיריים בתחום של כלכלה והכוונת התנהגות מראים שמנגנון הרתעה זה פועל באופן משביע רצון (ראו: Gary S.

Becker, *Crime and Punishment: An Economic Approach*, 76 J. Pol. Econ. 169, 180 (1968); Francesco Drago, Roberto Galbiati & Pietro Vertova, *The Deterrent Effects of Prison: Evidence from a Natural Experiment*, 117 J. Pol. Econ. 257 (2009); David S. Abrams, *Estimating the Deterrent Effect of Incarceration using Sentencing Enhancements*, 4 American Economic Journal: Applied Economics 32 (2012). ברי הוא, כי הגדלת עונש כאמור לא תמיד תהווה איום ממשי אשר ירתיע את העברין בכוח המונע על ידי יצריו. יחד עם כך, בתחום של עבירות מין אשר הורסות את חיי הקורבנות - במקרים רבים, קורבנות חסרי הגנה - גם להרתעה חלקית יש תועלת חברתית עצומה. כפי שכבר הזדמן לי להעיר, אם החמרה בעונש המאסר תגרום לעברין מין אחד לזנוח את תכניתו לפגוע מינית בילדה חסרת ישע - דיינו (ראו ע"פ 3792/18, פסקה 19; וכן ע"פ 2454/18, עמ' 19). רחמים בענישתם של עברייני מין דוגמת המערער דכאן, "[...] כמוהם כמשחק-סכום-אפס: שופט שמרחם על עברין ומפחית את עונשו, תוך החלשת ההרתעה הכללית, איננו מרחם על הקורבנות" (ראו ע"פ 3792/18, פסקה 17).

אדגיש, כי קיימות אבחנות מהותיות בין פסקי הדין אליהם הפניתי ובין עובדות המקרה שלפני, וההפניה לפסקי הדין היא לעניין מדיניות הענישה אותה התווה בית המשפט העליון, בדבר הצורך להחמיר בעונשיהם של עבריינים הפוגעים מינית בקטינים ומתן הבכורה לשיקולי הגמול וההרתעה.

מעבר לכך, הנאשם במעשיו הפר ברגל גסה את האמון שניתן בו כאיש סגל חינוכי, ובמקום לסייע למתלון בלימודיו ולקדמו, הוא ניצל את קרבתו אליו ואת האמון שנתנו בו המתלון והמערכת, על מנת לפגוע במתלון מינית ולעשותו כלי לסיפוק יצריו. ור' בהקשר זה רע"פ 5332/10, פלוני, שם נפסק:

מעשיו של המבקש, אשר ניצל את מעמדו ותפקידו כמורה על מנת לפגוע במתלונות הקטנות לשם סיפוק יצריו המיניים - ראויים לכל גינוי ולענישה הולמת ומרתיעה, משהמבקש הפר את האמון שניתן בו כמורה ומחנך.

במיוחד דברים אמורים בשים לב לתסקיר נפגע העבירה, ממנו עולה כי המתלון הושם בפנימיה בשל העדר מסגרת משפחתית תומכת, וסבל מקשיי לימודים, ועל כן תלותו בנאשם היתה מוגברת ויכולתו להתנגד למעשיו היתה נמוכה. הבחירה בקרבן מוחלש היא נתון מחמיר נוסף אותו יש להביא בחשבון.

הנאשם שילם למתלון בעבור המעשים אותם ביצע בו סכומי כסף, שבין 100 ש"ח ועד 300-400 ש"ח. בשל העובדה שהתשלום היה כרוך בביצוע המעשים המגונים אותם ביצע הנאשם במתלון, אקבע מתחם עונש הולם אחד למכלול המעשים. לצד זאת אציין, כי מדובר במעשה אשר החפיץ את המתלון והעמיק את הפגיעה בו, כפי שעלה בהרחבה מתסקיר נפגע העבירה.

בקביעת מתחם העונש ההולם אביא בחשבון את אופי המעשים וריבויים, פער הגילים והמעמד בין הנאשם למתלון, העובדה שהנאשם קנה את הסכמתו של המתלון בכסף והפגיעה הקשה שנגרמה למתלון, כפי שעולה מתסקיר נפגע העבירה ומעדותו לפני, ויתר הנתונים אותם סקרתי למעלה.

אבהיר, לעניין הפגיעה שנגרמה למתלון, כי גם אם לא ניתן לקשור את מלוא הקשיים עמם מתמודד המתלון למעשיו של הנאשם, הרי שברור שהמעשים החמירו את קשייו והעמיקו אותם. אדגיש בהקשר זה, כי הנאשם הוא שבחר במתלון כקרבן, בהכירו אותו ובידעו כי מדובר בנער הסובל מקשיים (שהרי הנאשם נתן לו שיעורי תגבור פרטניים). וגם אם

הנאשם לא צפה את עצמת הפגיעה שתגרם למתלון כתוצאה מהמעשים, הרי שיש להביאם בחשבון. ר' למשל ע"פ 6294/11, פלוני:

עקרון "הגולגולת הדקה" הוא עיקרון מקובל בשיטתנו המשפטית, כאמור גם בגדרי המשפט הפלילי [ראו והשוו: ע"פ 707/83 פטרומיליו נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(4) 821, 827-826 (1984) (להלן: עניין פטרומיליו)]. מאחר שהקורבן לא בחר את תוקפו, התוקף מקבל את קורבנו כמו שהוא, על כל הסיכונים הכרוכים בכך.

נתתי דעתי לפסקי הדין אותם הציג ב"כ הנאשם, בהם נגזרו על נאשמים בעבירות מין שונות עונשים מקלים, אך לא ראיתי כי יש בהם ללמד כי ניתן לקבוע מתחם שאינו מתחיל במאסר משמעותי. ר' למשל ע"פ 6390/20 פלוני (10.2.21):

מדיניות הענישה הינה אך אחד הפרמטרים בהם מסתייע בית המשפט לעיצוב המתחם וכמתבקש גזירת העונש בגדרו (ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 9 (5.6.2013); ע"פ 3819/20 וקנין נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 11 (18.10.2020)). ידוע הוא שמלאכת גזירת הדין איננה מלאכה חישובית של הצבת נתונים במשוואות, כי אם מלאכת מחשבת, שנגזרת ממידת הפגיעה בערך המוגן ומנסיבותיו של כל מקרה ומקרה, הן בהתייחס לנסיבות העושה והן בהתייחס לנסיבות המעשה, שקלא וטריא שנוצקים לתוכה שיקולים ערכיים שלעולם אינם מתמצים בתחשיבים אריתמטיים. "נקודת המוצא לבחינת העונש ההולם דבר עבירה הוא בקביעת מתחם הענישה הראוי לעבירה בנסיבותיה (ובכללן מידת האשם של מבצע העבירה)" (ע"פ 7655/12 פייסל נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 7 (4.4.2013)) (ההדגשה הוספה - ג'.ק.).

בשים לב לכל אלה, מתחם העונש ההולם את המעשים הוא מאסר, לתקופה שבין עשרים חודשי מאסר ועד שלוש וחצי שנים ועונשים נלווים.

נסיבות שאינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1973, נשוי ואב לחמישה, כיום עובד כמזכיר בישיבה. אין לחובתו הרשעות קודמות.

כפי שפרטתי למעלה, הנאשם קיבל אחריות למעשיו והודה במסגרת הסדר דיוני, וקיבל אחריות למעשיו גם לפני שירות המבחן. הנאשם החל להשתתף בהליך טיפולי, לרבות באופן פרטי, ועל כן שירות המבחן המליץ לשלבו בקבוצה טיפולית ארוכת טווח, ולהטיל עליו מאסר בעבודות שירות וצו מבחן לשנתיים.

דין והכרעה

מכלול שיקולי הענישה פועל לזכותו של הנאשם: מדובר באדם אשר אין לחובתו הרשעות קודמות, ומלבד המעשים בהם הורשע, ניהל אורח חיים נורמטיבי ותפקד באופן תקין. כמו כן, הנאשם הודה במיוחס לו וקיבל אחריות למעשיו. לעניין זה משקל ממשי בכל תיק, ובמיוחד בעבירות מין, בהן קבלת אחריות חוסכת מנפגע העבירה את הקושי הכרוך במתן עדות - ובמיוחד דברים אמורים במקרה שלפני, בו התרשמתי מהקושי בו היה המתלון נתון בעת שביקש לומר את דברו לפני ומסערת הנפש בה היה נתון.

מעבר לכך, תסקיר שירות המבחן שניתן בענינו של הנאשם חיובי בעיקרו, והערכת המסוכנות המינית שהוגשה (לבקשת שירות המבחן) מלמדת, כי מסוכנותו המינית של הנאשם היא בינונית-נמוכה.

לאור אלה, ראיתי להשית על הנאשם עונש בתחתיתו של מתחם העונש ההולם.

נתתי דעתי להמלצת שירות המבחן, להשית על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות וצו מבחן לשנתיים, במהלכן ישולב בקבוצה טיפולית לעברייני מין - אך לא ראיתי כי ניתן לקבלה. תחתיתו של מתחם העונש ההולם אותו קבעתי, היא עשרים חודשי מאסר, והטלת מאסר בעבודות שירות מהווה חריגה קיצונית מהמתחם, ולא מצאתי לכך הצדקה בנסיבות העניין. הלכה היא, כי חריגה מהמתחם מטעמי שיקום תעשה רק במקרים חריגים ויוצאי דופן, בהן שיקולי שיקומו של הנאשם גוברים על יתר שיקולי הענישה - ובמיוחד דברים אמורים בעבירות מין, בהן לשיקולי הגמול וההרתעה משקל גבוה במיוחד. ר' למשל ע"פ 1229/19, סלומינסקי נ' מדינת ישראל, שם נפסק:

13. המערער טוען, בעיקרו של דבר, כי בנסיבות המקרה, היה על בית המשפט המחוזי לסטות לקולה ממתחם הענישה שקבע בית המשפט המחוזי, וזאת משיקולי שיקום. אמנם כן, סעיף 40ד(א) לחוק העונשין מורנו כי בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם הענישה ההולם אם מצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". ואולם, נקבע לא אחת כי יש לנקוט בזהירות בכל הנוגע לסטייה ממתחם הענישה בשל שיקולי שיקום, ולבחון כל מקרה על נסיבותיו. בתוך כך, נקבע כי יש לבחון, בין היתר, האם השינוי שעבר הנאשם נותן אותותיו במישורים השונים של חייו, ובפרט בדרך החשיבה המעוותת אשר הובילה אותו לביצוע העבירות (ראו והשוו: 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל, פסקאות 22-25 (18.4.2018) [פורסם בנבו]). כן נקבע, כי יש לבחון באיזה שלב של ההליך השיקומי מצוי הנאשם, ולסטות ממתחם הענישה ההולם רק במקרים נדירים שבהם קיימים סיכויי שיקום מובהקים המצדיקים, בבחינת יוצא מן הכלל, לסטות ממתחם הענישה ההולם (ראו: ע"פ 5936/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (14.1.2015) [פורסם בנבו]; ע"פ 3927/16 מדינת ישראל נ' בר-זיו, פסקה 21 (23.2.2017) [פורסם בנבו]).

...

15. יתר על כן, יודגש כי בית המשפט המחוזי נתן משקל לשיקולי השיקום הקיימים בעניינו של המערער בעת גזירת העונש, וכי מכל מקום, שיקולי השיקום אינם עומדים לבדם, ויש להתחשב גם בשיקולים נוספים ובראשם השיקול ההרתעתי והנזקים החמורים שנגרמים לנפגעי העבירה, הניצבים אף הם ביתר שאת בעבירות מעין אלה (ראו: ע"פ 5143/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (31.1.2016) [פורסם בנבו]; ע"פ 4802/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 לחוות דעתי (29.1.2019) [פורסם בנבו]). בענייננו, המערער ביצע במתלוננות מסכת של מעשים קשים, אשר הותירו בהן צלקות עמן הן נאלצות להתמודד גם בחלוף הזמן, דבר שעולה מתצהירי נפגעות העבירה.

16. בהקשר לכך, יש להדגיש את החומרה הרבה הנובעת לעבירות מין, המצדיקה, ככלל, להשית בגין עונשי מאסר משמעותיים ומרתיעים (ראו למשל: ע"פ 6853/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (6.3.2018) [פורסם בנבו]). זאת, לנוכח הפגיעה החמורה בנפגעות העבירה, כמו גם הפגיעה בערכים חברתיים מוגנים כדוגמת ערך ההגנה על שלמות הגוף והאוטונומיה של הקרבן (ראו: ע"פ 11100/08 שרעבי נ' מדינת ישראל, פסקה 33 (11.9.2011) [פורסם בנבו]; ע"פ 5248/18 משה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (10.10.2018) [פורסם בנבו]).

יישומה של ההלכה על נסיבות המקרה שלפני מלמד, כי נכונותו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי, איננה מצדיקה

חריגה ממתחם העונש ההולם והמנעות מהשתת עונש ההולם את חומרת מעשיו.

בשים לב לפגיעה הקשה שפגע הנאשם במתלונן ולצרכיו של המתלונן, ראיתי לחייב את הנאשם בפיצוי משמעותי.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים.

- א. עשרים חודשי מאסר בפועל. הנאשם יתייצב למאסר ביום 1.1.23.
- ב. חמישה חודשי מאסר, בו לא יישא, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר כל עבירת מין או צריכת שירות זנות מקטין.
- ג. פיצוי למתלונן בסך 25,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.1.23.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר: פקס 08-9193314, דואר אלקטרוני MaasarN@ips.gov.il, טלפון: 074-7831077 או 074-7831078.

ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר בכלא ניצן ברמלה עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שנקבעו למעלה. ניתן יהיה לשלם את הפיצויים תוך שלושה ימים מהיום לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

- א. בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- ב. מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000
- ג. במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ט חשוון תשפ"ג, 13 נובמבר 2022, בנוכחות הצדדים.